

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ПРОДОВОЛСТВИЕТО

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 117 - януари 2008

Добиви от земеделски култури - реколта`2007

Таблица 1

Култура	Засети площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Среден добив (кг/дка)	Производство (тона)	Влажност %	Примеси %
Пшеница	11 205 100	10 879 959	219.7	2 390 610	11.7	2.7
Ръж	54 242	50 831	167.8	8 531	11.3	3.6
Тритикале	66 058	64 988	195.4	12 699	9.7	6.0
Ечемик	1 938 400	1 868 499	224.7	419 762	11.3	2.9
Зимен ечемик	1 867 937	1 800 803	225.7	406 448	10.9	1.5
Пролетен ечемик	70 463	67 696	196.7	13 314	11.6	1.5
Овес	254 120	219 134	102.8	22 532	11.5	3.1
Просо	26 006	22 102	113.5	2 508	11.0	1.1
Царевица за зърно	3 967 308	2 143 670	145.9	312 860	14.9	2.4
Царевица за зърно-напоявана	338 022	266 564	322.8	86 047	14.2	3.1
Царевица за зърно-ненапоявана	3 629 286	1 877 106	120.8	226 813	15.0	3.6
Ориз	67 390	65 830	464.5	30 576	17.5	6.9
Сорго	22 366	16 339	111.1	1 815	11.0	0.0
Слънчоглед	6 866 920	6 023 976	93.7	564 447	9.1	2.8
Слънчоглед – маслодаен	6 598 441	5 780 025	94.0	543 633	9.2	2.8
Слънчоглед – шарен	268 479	243 951	85.3	20 814	7.0	3.5
Рапица	547 068	539 989	172.3	93 018	8.3	2.8
Соя	1 227	1 127	60.4	68	12.0	1.0
Фъстъци	3 911	3 911	177.0	692	.	.
Маслодаен лен	142	142	30.0	4	.	.
Памук	9 296	8 481	98.8	838	.	.
Маслодайна роза	30 986	27 902	286.1	7 983	.	.
Маточина	3 637	3 587	163.6	587	.	.
Лавандула	37 060	32 323	179.2	5 792	.	.
Мента (зелена маса)	511	501	376.4	189	.	.
Силибум	17 750	15 593	22.8	356	.	.
Валериана	642	8	330.8	3	.	.
Резене	16 148	11 629	78.0	907	.	.
Анасон	1 195	1 195	168.8	202	.	.
Кориандър	270 729	258 641	82.8	21 422	.	.
Тикви за семки	90 367	81 986	36.7	3 012	.	.
Хмел	2 788	2 788	231.9	647	.	.
Захарно цвекло	13 436	12 836	1268.4	16 281	.	.
Фуражно цвекло	1 933	1 392	376.6	524	.	.
Фуражен грах-зърно	22 686	22 189	122.3	2 714	.	.
Фий - семе	4 199	4 164	114.6	477	.	.
Лупина	100	100	242.0	24	.	.
Царевица за силаж и зелено изхранване	121 492	111 873	689.2	77 098	.	.
Едногодишни фуражи за сено	45 364	41 331	594.8	24 586	.	.
Люцерна	893 399	598 882	342.4	205 081	.	.
Изкуствени ливади - други бобови за сено	28 731	19 749	538.8	10 641	.	.
Изкуствени ливади - житни треви за сено	33 530	6 030	374.6	2 259	.	.
Постоянни ливади за сено	5 154 290	498 713	228.3	113 864	.	.
Царевица за зърно прибрана на зелено	///	690 430	342.6	236 537	.	.
Едногодишни зърнени прибрани на зелено	///	31 570	213.4	6 739	.	.
Слънчоглед, прибран за фураж	///	20 027	221.3	4 431	.	.
Слама от житни култури	///	865 313	150.5	130 214	.	.

Източник: МЗП, дирекция "Агростатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта`2007"

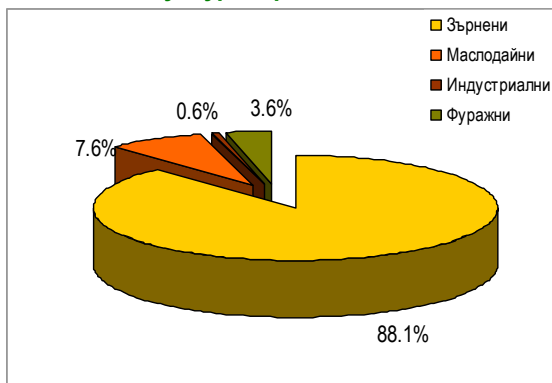
Резултати и анализи

Таблица 2
Засетите площи с основни земеделски култури
за периода 2005 г. – 2007 г.

Култура	Засети площи реколта 2005 (хил. дка)	Засети площи реколта 2006 (хил. дка)	Засети площи реколта 2007 (хил. дка)	Изменение 2007 г. спрямо 2006 г. (%)
Пшеница	11 344	9 799	11 205	14.3%
Ръж	94	80	54	-32.5%
Тритикале	96	97	66	-32.0%
Ечемик	2 765	1 925	1 938	0.7%
Овес	344	165	254	53.9%
Просо	33	31	26	-16.1%
Царевица за зърно	3 085	3 585	3 967	10.7%
Ориз	47	46	67	45.7%
Сорго	17	12	22	83.3%
Слънчоглед	6 534	7 839	6 867	-12.4%
Слънчоглед маслодаен	6 194	7 552	6 599	-12.6%
Слънчоглед - шарен	340	286	268	-6.3%
Рапица	121	165	547	231.5%
Соя	2.7	0.9	1.2	33.3%
Фъстъци	12	10	3.9	-61.0%
Памук	13	10	9.3	-7.0%
Кориандър	344	225	271	20.4%
Захарно цвекло	14	14	13	-7.1%
Фуражен грах - зърно	18	6	23	283.3%
Тикви за семки	99	60	90	50.0%
Царевица за силаж	323	282	121	-57.1%
Люцерна	914	907	893	-1.5%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта 2007"

Графика 3
Разпределение на производството от основни
земеделски култури – реколта 2007

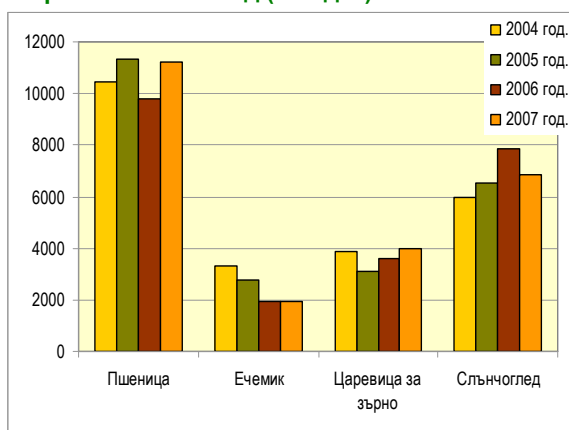
Изключително тежката климатична обстановка в страната през 2007 година оказва своето негативно влияние върху земеделската реколта. Около 2 270 хил. дка от площите на зърнените култури останаха нереколтирани по предназначение, като само делът на есенниците е 17,5%. Около 722 хил. дка от зърнените култури стопаните прибраха на зелено.

Щети бяха нанесени и на маслодайните култури. От слънчогледа не са реколтирани около 12% от площите, като от тях 20 хил. дка са прибрани за силаж.

При техническите култури също има нереколтирани площи. Около 10% при памука и тиквите за семки, 5% при кориандъра.

Големият процент нереколтирани площи, както и по-ниските добиви се отразиха на производството, където най-значителен е спадът на царевицата за зърно и слънчогледа.

Графика 1
Засети площи с пшеница, ечемик, царевица за
зърно и слънчоглед (хил.дка)

Графика 2
Разпределение на реколтираните площи с
основни земеделски култури – реколта 2007

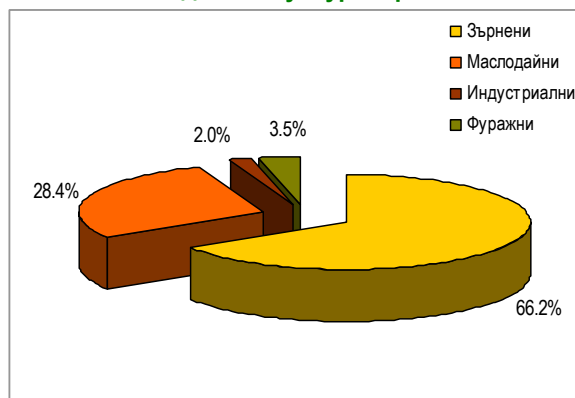

Таблица 3
Производство от основни земеделски култури
за периода 2005 г. – 2007 г.

Култура	Реколта 2005 (хил.тона)	Реколта 2006 (хил.тона)	Реколта 2007 (хил.тона)	Изменение 2007 г. спрямо 2006 г. %
Пшеница	3 478	3 302	2 391	-27.6%
Ръж	14	13	9	-30.8%
Тритикале	23	26	13	-50.0%
Ечемик	658	546	420	-23.1%
Овес	50	30	23	-23.3%
Просо	4	4	3	-25.0%
Царевица за зърно	1 586	1 588	313	-80.3%
Ориз	20	20	31	55.0%
Сорго	3.2	3.0	1.8	-40.0%
Слънчоглед	935	1 197	564	-52.9%
Слънчоглед маслодаен	904	1 157	544	-53.0%
Слънчоглед - шарен	31	40	21	-47.5%
Рапица	22	28	93	232.1%
Соя	0.6	0.1	0.1	0.0%
Фъстъци	1.4	1.0	0.7	-30.0%
Памук	1.3	1.1	0.8	-27.3%
Кориандър	27	18	21	16.7%
Захарно цвекло	25	27	16	-40.7%
Фуражен грах - зърно	2.4	1.1	2.7	145.5%
Тикви за семки	8.2	4.0	3.0	-25.0%
Царевица за силаж	406	362	77	-78.7%
Люцерна	305	270	205	-24.1%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта 2007"

Таблица 4

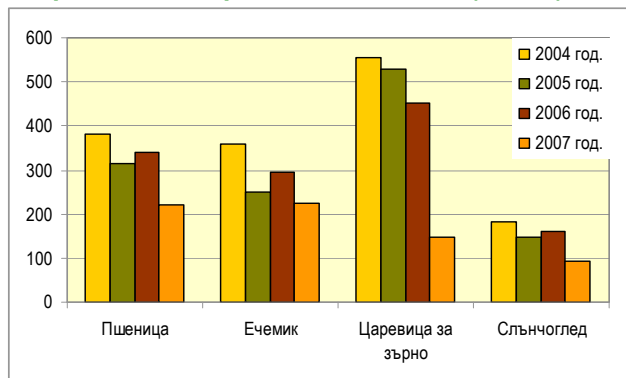
Средни добиви на основни земеделски култури за периода 2005 г – 2007 г.

Култури	Реколта `2005 (кг/дка)	Реколта `2006 (кг/дка)	Реколта `2007 (кг/дка)	Изменение 2007 г. спрямо 2006 г (%)
Пшеница	316	340	220	-35.3%
Ръж	155	172	168	-2.3%
Тритикале	243	268	195	-27.2%
Ечемик	249	294	225	-23.5%
Овес	164	185	103	-44.3%
Просо	138	134	114	-14.9%
Царевица за зърно	531	453	146	-67.8%
Ориз	448	441	465	5.4%
Сорго	204	228	111	-51.3%
Слънчоглед	147	159	94	-40.9%
Слънчоглед - маслодаен	150	160	94	-41.3%
Слънчоглед – шарен	97	143	85	-40.6%
Рапица	198	180	172	-4.4%
Соя	222	155	60	-61.3%
Фъстъци	130	106	177	67.0%
Памук	115	104	99	-4.8%
Кориандър	84	82	83	1.2%
Захарно цвекло	1 911	1 975	1 268	-35.8%
Фуражен грах - зърно	174	186	122	-34.4%
Тикви за семки	84	71	37	-47.9%
Царевица за силаж	1 261	1 282	689	-46.3%
Люцерна	470	525	342	-34.9%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта `2007"

Графика 4

Средни добиви от пшеница, ечемик, царевица за зърно и слънчоглед (кг/дка)

По-ниските средни добиви са резултат от продължителните засушавания, съпътствали стопанската 2006/2007 година. Засушаванията оказаха влияние върху всички култури, доведоха до голям процент нереколтирани площи, по-ниско производство и нанесоха сериозни щети на сектора.

През 2007 година средните добиви са най-ниски в сравнение с последните 3 години.

Таблица 5

Относителен дял на площите с основни земеделски култури, засети с окачествени семена

Култури	Площи, засети с окачествени семена (%)	
	Реколта `2006	Реколта `2007
Пшеница	63%	63%
Царевица	90%	80%
Слънчоглед	94%	89%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта `2007"

Таблица 6

Намерения на производителите за сеитба на основни земеделски култури, реколта 2008

Култура	Изменение спрямо 2007 г. (%)
Мека пшеница	0.2%
Твърда пшеница	19.6%
Зимен ечемик	10.8%
Ръж	-15.6%
Тритикале	-13.9%
Овес	-17.9%
Ориз	4.8%
Царевица за зърно	-30.3%
Слънчоглед	-7.9%
Кориандър	10.3%
Рапица	4.9%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта `2007"

Независимо от нанесените щети, земеделските производители запазват размера на площите на есенните култури за следващата стопанска година 2007/2008, с тенденция за леко увеличение.

При пролетните култури обаче, се забелязват намерения за намаляване на площите, най-вече при царевицата, която беше засегната най-сериозно от сушата през 2007 година. По-слабо това намаление е изразено при слънчогледа.

За техническите култури, стопаните предвиждат увеличение на площите.

За избягване на нежелани резултати в средните добиви и производството, от значение е правилната агротехника на културите по цялата верига на производство. Остава открит въпросът за възможностите за напояване и изключителната му роля при отглеждането на основните земеделски култури.

В условията на европейската селскостопанска политика и динамични климатични промени, земеделските стопани са поставени пред предизвикателството да вземат бързи и адекватни решения за избягване на нежелани резултати в производството на земеделските продукти.

Таблица 7

Проведени агротехнически мероприятия по култури

Култура	% наторени площи със:						%третиранни площи със:		
	Азотни торове				Фосфорни торове	Калиеви торове	Хербициди	Инсектициди	Фунгициди
	% третиранни площи	Разпределение на площите спрямо количеството активно вещество внесено на дка							
		до 6.0 кг	от 6.1 кг до 12.0 кг	над 12.0 кг					
Пшеница	89.1%	4.0%	80.3%	15.7%	13.4%	4.9%	84.6%	20.5%	21.3%
Ръж	76.2%	4.5%	89.8%	5.7%	0.3%	0.3%	36.6%	8.9%	4.6%
Тритикале	59.0%	14.6%	56.6%	28.8%	1.1%	0.2%	65.4%	2.8%	4.5%
Ечемик	90.3%	9.4%	84.3%	6.3%	10.2%	3.8%	80.8%	16.2%	17.5%
Овес	30.5%	35.7%	62.3%	2.0%	4.5%	2.8%	45.8%	11.7%	6.1%
Просо	72.1%	16.7%	83.3%	.	1.7%	1.0%	69.2%	14.4%	37.7%
Царевица за зърно	65.5%	23.6%	67.9%	8.5%	8.5%	3.1%	85.7%	15.7%	9.6%
Ориз	81.6%	1.8%	33.2%	65.0%	25.9%	23.2%	79.3%	15.1%	12.7%
Сорго	25.6%	8.5%	91.5%	.	2.0%	.	55.1%	.	5.4%
Слънчоглед	63.7%	41.3%	55.1%	3.6%	5.8%	3.6%	55.4%	9.0%	6.9%
Рапица	85.5%	24.7%	62.9%	12.4%	16.9%	6.3%	63.2%	54.5%	16.0%

Източник: МЗП, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта 2007"

Методология за провеждане на наблюдението и представителност на резултатите

Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта 2007" се провежда от дирекция "Агостатистика" на Министерството на земеделието и продоволствието в съответствие с изискванията на Европейския съюз, регламентиращи статистиката на растениевъдните култури.

Анкетата е реализирана от анкетатори, наети и обучени от експертите по агостатистика в областните дирекции "Земеделие и гори". Интервюирани са около 5 000 земеделски стопанства, определени чрез извадка, която покрива около 56% от площите със зърнени и маслодайни култури.

Въпросникът се състои от четири страници, разделен на две основни части. Първата част включва административна информация за анкетирания субект. Втората част засяга земеделските култури, които се разглеждат по групи – зърнени, маслодайни, технически и фуражни култури. В анкетната карта са включени въпроси, в които земеделските стопани предоставят информация за засетите и реколтираните площи, средните добиви, производството, проведени агротехнически мероприятия през наблюдаваната 2006/2007 стопанска година, както и намеренията си за сеитба през стопанската 2007/2008 година.

Средните добиви на земеделските култури са изчислени въз основа на полученото производство и реколтираните площи.

Районите, цитирани в публикацията, са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS).

Разпределение на административните области е направено по шест района на планиране (NUTS 2):

- **Северозападен** – Видин, Враца и Монтана;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище и Шумен;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София-област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Стара Загора и Хасково;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен и Ямбол.

Таблиците със сравнения са направени на основа на данните от анкетата "Добиви от земеделски култури – реколта 2005" (Публикация № 88, януари 2006) и анкетата "Добиви от земеделски култури – реколта 2006" (Публикация № 103, януари 2007).

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗП анкети са едни от основните източници на информация при определяне на земеделската политика на страната. Провеждането на статистическите изследвания и разпространяването на резултатите се извършва в съответствие със Закона за статистиката обнародван в ДВ, бр. 57 от 25.06.1999 г. и последвалите го изменения.

Публикацията е приключена редакционно на 30 януари 2007 г.

Отговорник на публикацията: Севинар Мустафа

Редакция: МЗП, дирекция "Агостатистика"

Композиция и печат: МЗП, дирекция "Агостатистика"

МЗП, дирекция "Агостатистика"

Тел./факс: 985 11 140, 980 82 94; E-mail: agrostat@mzp.government.bgИнтернет страница на МЗП-[http:// www.mzp.government.bg](http://www.mzp.government.bg)